Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра германського, загального і порівняльного мовознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Методика навчання другої іноземної мови (німецька)

обов'язкова

Освітньо-професійна програма: Французька мова та друга іноземна мова. Переклад з двох іноземних мов.

Спеціальність: 035 Філологія

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Факультет іноземних мов

Мова навчання: німецька

Розробники: **Лабінська Богдана Ігорівна**, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів, професор кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства; **Мельник Юлія Йосифівна**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства

Профайли викладачів: http://deutsch.chnu.edu.ua/?page_id=8

Контактний тел. +38 0372 584886; +380509816248

E-mail: b.labinska@chnu.edu.ua , y.melnyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: https://moodle.chnu.edu.ua/my/

Консультації Онлайн-консультації: за домовленістю

Очні консультації: за графіком консультацій

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Дисципліна сприяє формуванню методичної компетентності викладача іноземної мови. Це сукупність його методичних знань, навичок і вмінь та індивідуальних, суб'єктних й особистісних якостей, яка функціонує як здатність проектувати, адаптувати, організовувати, вмотивовувати, досліджувати й контролювати навчальний, пізнавальний, виховний і розвиваючий аспекти іншомовної освіти здобувачів з іноземної мови через і під час спілкування зі здобувачами.

2. Мета навчальної дисципліни полягає в забезпеченні основ методичної підготовки студентів до реалізації їхніх професійних функцій викладача ЗВО: комунікативно-навчальної (формування у здобувачів мовленнєвої, мовної, лінгвосоціокультурної та навчально-стратегічної компетентностей), розвивально-виховної, конструктивно-планувальної, гностичної та організаторської функцій, які реалізуються засобами іноземної мови (далі – ІМ) на заняттях.

3. Завдання курсу «Методика навчання другої іноземної мови»:

Сформувати у студентів **загальні компетентності:**

ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Сформувати у студентів спеціальні (фахові) **компетентності:**

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації (переклад включно) та методики викладання іноземних мов для вирішення професійних завдань.
СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.
СК 10. Здатність визначати принципи і методи навчання, шляхи і засоби формування іншомовної комунікативної компетентності відповідно до різних соціальних груп здобувачів вищої освіти, до їхніх індивідуальних і особливих потреб.
СК 11. Здатність досліджувати, проєктувати, організовувати, адаптувати та контролювати освітній процес на основі базових принципів навчання іноземних мов, сучасних методів, технологій і засобів навчання.
СК 12. Здатність керувати освітнім процесом, вносити до навчальних планів змістовні корективи відповідно до цілей вивчення іноземної мови здобувачів вищої освіти

4. **Пререквізити.** Психологія загальна, друга іноземна мова (німецька), Методика викладання фахових дисциплін (переклад включно)

5. Результати навчання.

Студент повинен **знати та вміти:**

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного і наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного і ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі (переклад включно), а також в галузі методики викладання іноземних мов.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби французької та англійської / німецької / румунської мов та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації та перекладу.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання в галузі філології (переклад включно) та методики викладання іноземних мов для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Володіти методикою викладання французької та англійської / німецької / румунської мов; вміти добирати доцільні принципи і методи навчання іноземним мовам відповідно до індивідуальних особливостей та потреб здобувачів вищої освіти.

ПРН 19. Проєктувати, організовувати, адаптувати і контролювати освітній процес, оцінювати знання і уміння здобувачів вищої освіти.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Методика навчання другої іноземної мови»													
Форма навчання	**Рік**	**Семестр**	**Кількість**			**Кількість годин**						**Вид підсумкового контролю**
			кредитів	**годин**	**зм**	**л**	**п**	**сем.**	**лаб.**	**сам. роб.**	**інд. роб.**	
Денна	1	10	3,0	90	2	15		15	-	60	-	Залік
Заочна	1	10	3,0	90	2	6	-	-	-	84	-	Залік

6.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с. р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми занять	**Змістовий модуль 1. Методика формування мовних компетентностей**											
Тема 1. Особливості та стратегії навчання другої іноземної мови.	9	1	1			7	11					11
Тема 2. Методика формування іншомовної фонетичної компетентності.	12	2	2			8	11	1				10
Тема 3. Методика формування іншомовної лексичної компетентності.	11	2	2			7	11	1				10
Тема 4. Методика формування іншомовної граматичної компетентності	12	2	2			8	11	1				10
Разом за ЗМ 1	**44**	**7**	**7**			**30**	**44**	**3**				**41**
Теми занять	**Змістовий модуль 2. Методика формування мовленнєвих компетентностей**											
Тема 5. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні.	11	2	2			7	11					11
Тема 6. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні.	12	2	2			8	11	1				10
Тема 7. Методика формування іншомовної компетентності в читанні.	11	2	2			7	11	1				10
Тема 8. Методика формування іншомовної компетентності в письмі.	12	2	2			8	13	1				12
Разом за ЗМ 2	**46**	**8**	**8**			**30**	**46**	**3**				**43**
Усього годин	**90**	**15**	**15**			**60**	**90**	**6**				**84**

6.2.1. Зміст семінарських занять

№	Назва теми	К-сть год (очна форма)
1.	Особливості та стратегії навчання другої іноземної мови.	1
2.	Методика формування фонетичної компетентності.	2
3.	Методика формування лексичної компетентності.	2
4.	Методика формування граматичної компетентності.	2
5.	Методика формування іншомовного аудіювання. Фрагменти уроків.	2
6.	Методика формування іншомовного говоріння. Фрагменти уроків.	2
7.	Методика формування іншомовного читання. Фрагменти уроків.	2
8.	Методика формування іншомовного письма. Фрагменти уроків.	2
		1**5**

6.2.2. Зміст самостійної роботи

№	Назва теми	К-сть год (очна форма)	К-сть год (заочна форма)
1.	Змістові лінії, очікувані результати навчання, зміст навчального предмета «Іноземна мова» для учнів ЗЗСО.	5	21
2.	Професійно-методична компетентність вчителя іноземної мови.	5	7
3.	Підходи, принципи, цілі, зміст, методи, прийоми НІМ.	5	5
4.	Технології навчання іноземних мов і культур та організація навчальної діяльності учнів.	5	5
5.	Психолінгвістичні аспекти навчання іноземних мов.	5	5
6.	Методика формування іншомовної фонетичної компетентності.	5	5
7.	Методика формування іншомовної лексичної компетентності.	5	5
8.	Методика формування іншомовної граматичної компетентності.	5	5
9.	Методика формування іншомовної компетентності в говорінні.	5	5
10.	Методика формування іншомовної компетентності в читанні.	5	5
11.	Методика формування іншомовної компетентності в письмі.	5	5
12.	Організація уроку іноземної мови. Вимоги до уроку іноземної мови. Критерії аналізу уроку іноземної мови.	5	21
		60	84

7. Система контролю та оцінювання Види та форми контролю

Форми поточного контролю – усна/письмова відповідь студента (тестування, презентація, творча робота).

Форма підсумкового контролю – залік.

Засоби оцінювання

- тестові завдання;
- реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (залік).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи, презентації, виконання тестових завдань). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить 40 балів – 20 балів за підсумковий тест (практичні завдання) і 20 балів за два питання білету. Відповіді на питання в кожному з білетів передбачають демонстрацію теоретично-практичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання заліку:

10-9 балів – студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;

8-7 – студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;

6-5 – студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

4-3 – студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;

2-1 – студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	**A**	відмінно	зараховано
80-89	**B**	добре	
70-79	**C**		
60-69	**D**	задовільно	
50-59	**E**		
35-49	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти (залік) 10 семестр

Поточне оцінювання (*аудиторна та самостійна робота*)								Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2					
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	40	100
7	8	7	8	7	8	7	8		

8. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №10 від 29.10.2020), під час проходження курсу «Методика навчання другої мови» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
-тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
-тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
-освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
-семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),

-літні /зимові школи тощо.

9. Рекомендована література

9.1. Базова (основна) література

1. Methodik der zweiten Fremdsprache: Theorie und Praxis: навч. посібник / уклад.: Б. І. Лабінська, Ж. Б. Черська. – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2017.
2. Методика навчання іноземних мов і культур : теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Є. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. – К : Ленвіт, 2013.
3. Brash, Bärbel und Andrea Pfeil. *DLL9. Unterrichten mit digitalen Medien.* Goethe-Institut, Klett, 2018.
4. Helen Decke-Cornill, Lutz Küster Fremdsprachendidaktik. Eine Einführung. Tübingen: Attempto Verlag GmbH + Co. K.G., 2015.
5. Kaufmann, Susan u.a. *Fortbildung für Kursleitende Deutsch als Zweitsprache. Bd. 3. Unterrichtsplanung und Durchführung.* Hueber Verlag, 2017.

9.2. Допоміжна література

1. Brenner, Gerd. Methoden für Deutsch und Fremdsprachen. Sekundarstufe I und II. Cornelsen, 2015. 304 S.
2. Scholz, Lothar. Methoden-Kiste. bpb, 2020. 64 S.

9.3. Інформаційні ресурси

1. https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf
2. Goethe-Institut Ressourcen (https://www.goethe.de/ins/ua/uk/spr/unt/kum.html)
3. derdieDaF-Portal (https://www.derdiedaf.com/unterrichtsmaterial/spiele/)